

'Elektrikte otomatik fiyatlamaya dönülsün'

Akenerji Genel Müdürü Ahmet Ümit Danışman, enerji oyuncularının en büyük riskinin kur hareketleri olduğunu söyledi. Danışman, özel sektörün sıfırdan yeni yatırımlara devam etmesi için elektrikte otomatik fiyatlandırma sisteminin yeniden devreye sokulmasını istedi.

MEHMETKARA

Akenerji bu yıl 25'inci yılını kutluyor. 1292 MW'lık kurulu güce sahip firmanın, inşaat öncesi hazırlıkları süren Erzincan Kemah'taki HES dışındaki sıfırdan yeni bir proje hazırlığı yok. Elindeki mevcut kurulu gücü en iyi şekilde değerlendirmeye odaklanan firmanın Genel Müdürü Ahmet Ümit Danışman sorularımızı cevapladı.

► Elektrikte arz-talep dengesi ne durumda?

Talep beklenen ölçüde artmadığı için enerji açığı değil tam tersine kapasite fazlası var. İleriye baktığımızda elektrik talep artışının 3-4 bandında seyredeceğini düşünüyoruz.

► Fiyatlar nasıl?

Bugün elektrik fiyatları çok düşük. Piyasa tamamen tüketicilerin kullanıcıların lehine bir görünüm arz ediyor. Özellikle bu yıl suyun bol, HES kapasitesinin de yüksek olması fiyatların aşağıda seyretmesine yol açıyor. Bu da doğalgaz santrallerinin maliyetlerini karşılayamamaları, bu nedenle de çalışmamaları veya kısmen çalışmalarını realitesini berabere getiriyor.

AKENERJİ MALİ YAPISINI REFINANSMANLA GÜÇLENDİRECEK

Genel Müdür Ahmet Ümit Danışman, Akenerji'nin finansal yapısını güçlendirmek istediklerini belirterek şunları söyledi: "Finansal borçların yeniden yapılandırılması üzerinde çalışıyoruz. Zamanında santrallerin kurulması için alınmış yatırım kredileri var. Tesisler artık işletmeye geçti, çalışıyor. Dolayısıyla o zamanın şartlarına göre alınmış kredileri, bugünkü piyasa şartlarına adapte edip, yeniden yapılandıracağız. Toplam borç rakamımız artmıyor, borç yapısının şirketin yapısına uyarlanması için çalışıyoruz. Daha iyi şartlarla finansman bulma, yeniden finansman sağlama imkanı mevcut. Finansal yeniden yapılandırma konusunda yılın son çeyreğinde bir netlik sağlamış oluruz."

► Bu fiyatlarla yatırım yapılırmı?

Yatırımcının kararını belirleyen faktör, arz-talep dengesiyle oluşan fiyattır. Bu fiyattan yatırım yapıp kâr edeceğini düşünenler varsa elbette yatırımlarına devam edecek. Önümüzdeki birkaç yıl içinde yeni kapasiteler talep artışından yüksek olsa bile devam eden projelerin devreye gireceği kesin. Ama mevcut fiyatlar, sıfırdan yeni yatırımları tetikleyecek noktada değil.

► Akenerji'nin durumu?

Akenerji'nin 1292 MW kurulu kapasitesi var. 8 HES, bir RES, bir de kombine çevrim doğalgaz santrali mevcut. Bunlar dövizle yapılan tesisler. Finansmanın çok büyük bölümü dövizle borçlanılarak tedarik ediliyor. Dolayısıyla döviz borcu, enerji sektörünün sırtındaki yönetilmesi gereken

en büyük yük. Yatırımı yaptığımızda dolar 1.5 TL iken bugün 2.7 TL oluyor. Ya satacağımız elektriğin değerinin yükselmesi ya da üretimimizin artması lazım. Şirketlerin tümü bunu iyi yönetmeye çalışıyor. Akenerji de öyle.

► Nasıl?

Burada yapılabilecek şeyler belli. Akenerji olarak sermaye artışı öngörmüyoruz. Mevcut borçlarımızın yeniden yapılandırılması, üretim ve satış miktarlarımızın artırılması, piyasadan alıp satarak gelirlerimizin artırılması gibi değişik yöntemler izliyoruz. Mali açıdan güçlü kalabilmek için tedbir alıyoruz. Akenerji özelinde herhangi bir sıkıntı görmüyorum.

► Ama ortada kâr payı da yok herhalde...

Siz operasyonel anlamda kârlı bile ol-

sanız bilançonuzda kur farkı zararı yazdığımızda net kârımızı götürüyor. Bizi bugün için en fazla olumsuz etkileyen faktörler operasyonel konular değil, döviz kurundaki TL aleyhine olan gelişme. Çünkü borçlarımız dolar, gelirlerimiz TL, kur farkı zararı yazmak durumunda kalıyoruz, diğer şirketler gibi. Ve bu bizim kontrol edemediğimiz bir faktör değil. Tamamen dışarıdan gelip sektörü etkileyen bir sorun.

► Ama herkes yatırımı yaparken bu riskleri biliyordu...

Enerji yatırımlarının patlamasının temelinde yatan faktör, 2007 yılında başlanan otomatik fiyatlandırma mekanizmasıydı. Ne zaman ki bu mekanizma açıklandı, kömür ve doğalgaz fiyatlarının maliyetlere yansıtılarak tarifeler belirlenmesi prensibi uygulandı ve yatırımcı buna inandı, bütün yatırımlar ondan sonra gerçekleşti. Oysa son iki yıldır dört seçim yaşadık. İlk seçim öncesinde otomatik fiyat mekanizmasının uygulanması askıya alındı. Benim ümidim bu kararın gözden geçirilip otomatik fiyatlandırma mekanizmasının yeniden uygulanmaya başlanması. Maliyet bazlı, kömür ve gazın gerçek maliyetini elektrik tarifesine yansıtan bir fiyat politikasından söz ediyorum. Piyasada gerçekten herhangi bir dış müdahale olmaksızın fiyat oluşmalı ve yatırımcı da bunu görmeli, buna inanmalı.